

Formandens beretning for 2002

Bornholms Regionskommune har fra årsskiftet afløst øens hidtidige fem kommuner og Bornholms Amt . Regionskommunen er i dag landets arealmæssigt største kommune. Den tætte men til dels uformelle kontakt, der hidtil har været mellem de 5 kommuner og øens 23 borgerforeninger kunne ikke forventes at blive videreført i samme omfang i en Regionskommune, bl.a. fordi antallet af politikere ville blive reduceret fra de hidtidige 115 til 27, På den baggrund besluttede et flertal af borgerforeningerne på en stiftende generalforsamling den 6. marts 2002 at danne et "Bornholmske Borgerforeningers Samvirke", der i aktuelle sager kunne fremstå som det fælles talerør.

Borgerforeningerne på Bornholm

Konsekvenserne af den teknologiske udvikling og stigende mobilitet har også berørt Bornholm. De afledte følger i landdistrikterne i form af strukturtilpasningen i landbruget, pendling, centralisering og internationalisering er en udfordring for den regional identitet. Takket være det beskyttende vand måske ikke så meget på Bornholm som i andre egne af Danmark men alligevel nok til, at der i de bornholmske byer og landdistrikter er en klar fornemmelse for, at der skal arbejdes målrettet for at sikre et fortsat minimum af offentlig og privat service og at der er behov for en regional strategi.

De bornholmske borgerforeninger, der i stigende udstrækning indgår i eller virker som paraplyorganisationer for byernes sektororienterede råd, foreninger og bestyrelser er bevidste om forholdet og er hver især gennem deres aktiviteter med til at give fornemmelsen af, at vi i det bornholmske samfund lever i en, måske lille, verden, der fortsat er præget af mangfoldighed og bysamfund, hvor man fornemmer, nogen tager et medansvar for udviklingen.

Samvirkets mål og aktiviteter*Vælgermøde*

Samvirkets første arrangement var et velbesøgt vælgermøde den 22. maj i Aakirkebyhallerne. Her bad vi de 12 partier, der var opstillet til Regionsvalget, om at komme ind på spørgsmål, der berører lokalsamfundenes vilkår i den nye Regionskommune.

Den 29. august var BBS medarrangør af et Landdistriktsforum på Kannikegård, hvor vi blev orienteret om landdistrikspolitikken i Vejle Amt og havde works-shops om lokale udviklingsplaner, samarbejde og netværk og udviklingen af lokale kvalitetsfødevarer.

Fællesmøder

På Samvirkets første fællesmøde den 12. november orienterede Bjarne Hartung Kirkegaard, kommende formand for Regionskommunens Kultur og Fritidsudvalget, om Regionskommunen og kontakten til borgerforeningerne, som han ville få ansvaret for. Efterfølgende orienterede Mogens Aggerholm om planerne for Aakirkeby Byting og Svend Gunnar Kofoed-Dam om Svaneke Fællesråd, initiativer som vi fra BBS's side finder spændende.

På mødet gav Bjarne Hartung Kirkegaard tilsagn om et til to årlige møder mellem udvalget og borgerforeningerne, hvor aktuelle ønsker og problemer kunne drøftes. På mødet blev der lagt op til, at borgerforeningerne indsender dagsordenspunkter inden

mødet med en bemærkning til de enkelte punkter, om det er punkter man forventer vil kunne besvares administrativt (d.v.s. man forventer at få svaret af embedsmændene på fællesmødet) eller det er politiske emner man ønsker behandlet i plenum på fællesmødet. Det sidste i erkendelse af, at fællesmøderne ellers let kan trække ud, hvis alle såvel store som små sager skal vendes i plenum.

BBS' formål

På mødet blev endvidere følgende formål for BBS fremlagt og foreløbig godkendt:

Det er Samvirkets hovedformål at medvirke til, at såvel bysamfund som landdistrikter på Bornholm forbliver et godt sted at arbejde, bo og leve i.

Hovedformålet blev uddybet i en række delmål, der siger:

- at vi løbende vil afdække fælles interesser blandt medlemsforeningerne gennem mødevirksomhed og sikre mandat til aktuelle initiativer fra Samvirkets generalforsamling.
- at vi vil søge hovedformålet sikret og aktuelle initiativer gennemført i en dialog med Regionskommunen,
- at vi vil sikre en fokusering på landdistrikternes forhold generelt, så udviklingen ikke præges af centralisering på bekostning af de mindre bysamfund og landdistrikterne,
- at vi vil søge Samvirket repræsenteret i relevante organer, hvor det med fordel kan repræsentere de bornholmske borger-, sogne-, by- og lokalforeninger med en (eller flere) af generalforsamlingen udpeget repræsentant (-er).

Hvad det sidste angår er Samvirket repræsenteret med et bestyrelsesmedlem (næstformand) i bestyrelsens for LEADER+ og et medlem i Det regionale Strukturudvalg.

Livsstillmagasin

I forbindelse med ansøgningsrunden i oktober til Indenrigs- og Sundhedsministeriets Landdistriktpulje har Samvirket ansøgt om midler til sammen med LEADER+ at udgive et "Livsstillmagasin Bornholm", der i ord og billeder skal søge at beskrive den kulturelle egenart på Bornholm. Projektets primære formål er at bevidstgøre os om kvaliteterne i den kulturelle egenart og stimulere udviklingen af mindre og bæredygtige erhverv med afsæt i en regional identitet, herunder stimulere til en tilflytning af mennesker og virksomheder, der søger disse kvaliteter. På mødet den 12. november blev der af forsamlingen som supplement til formanden udpeget to medlemmer, Erling Riisager, Vang og Finn Brædstrup Karlsen, Rønne som medlemmer af en redaktionskomité, der skal følge det arbejde, der udføres af det grafiske bureau Konnect og med bl.a. Poul Friis som pennefører. Indenrigs- og Sundhedsministeriets svar forventes i marts 2003. Er svaret negativt søges arbejdet sikret på grundlag af midler alene fra Leader+.

Borgerforeningsprojekt i Warmia-Mazurski og Kaliningrad

I januar 2003 blev Samvirket bedt om at deltage i et "Trepartersforum" i Olsztyn i Polen. Med støtte fra Indenrigsministeriets midler til Baltisk Uddannelsesø skal Bornholm således hjælpe udviklingen i gang og selv hente inspiration i et samarbejde mellem den polske region Warmia-Mazurski, den russiske enklave Kaliningrad og Bornholm. BBS har i den forbindelse indsendt ansøgning til et forprojekt, der går ud på at vurdere, om der er interesse for, at vi inspirerer til og er fødselshjælpere for udviklingen af borgerforeninger i de to områder og bidrager til en politiske forståelse for det nyttige og hensigtsmæssige i denne form for demokratisk valgte græsrodsbevægelser. Indenrigsministeriets svar forventes i april 2003. Er svaret positivt efterlyses

medlemmer, der vil være interesserede i at tage til Warmia-Mazurski og Kaliningrad på et besøg af en uges varighed.

Hørings svar

Ikke alle emner kan vente til et fællesmøde for at sikre den brede opbakning til det svar bestyrelsen vælger at afgive. Samvirket har i starten af 2003 været høringspartner i sagen om Borgerservice i den nye Regionskommune og har været i kontakt med de borgerforeninger, der har været berørt af forslaget om bibliotekslukninger. Omkring Borgerservice har holdningen været, at vise mådehold på mindre vigtige områder i håbet om, at det kan styrke muligheden for sikre de mere basale servicetilbud, som er så essentielle for de mindre samfund. Omkring Biblioteksservice har Nyker Borgerforening fremhævet, at der savnes sammenhæng mellem f.eks. bystørrelser, biblioteksåbnings-tider, brug af skolebiblioteker m.v. som grundlag for nedlæggelser eller forslag om ændringer i vilkårene for byernes biblioteker. Endelig anbefaler man, at man i sin politik vælger løsninger, som afspejler en kreativ indgang til problemerne og søger udveje for drastiske løsninger gennem valg af kreative alternativer, der bevarer mangfoldigheden i de bornholmske samfund.

Nyhedsbreve

For at give medlemsforeningerne mulighed for at følge med i bestyrelsens arbejde og sikre en løbende orientering om kommende arrangementer har bestyrelsen valgt at udsende nyhedsbreve et par gange om året til vore kontakter i de enkelte foreninger. Det skal bemærkes, at vi meget gerne modtager e-mailadresser på alle de medlemmer i de enkelte medlemsforeninger, der har mulighed for at modtage det elektroniske nyhedsbrev. En liste hvor man kan skrive sin e-mailadresse på, vil ligge fremme.

Status

BBS har i dag 20 medlemsforeninger, hvilket er glædeligt, da næsten alle aktive borgerforeninger således er med i fællesskabet. Der er i dag borgerforeninger, der tegner deres respektive byer og andre, som i Svaneke og Aakirkeby, der er del af et fællesråd eller et byting, der her tegner byerne. Disse har ikke til dato meldt sig som medlemsforeninger i Samvirket, men er repræsenteret af de lokale borgerforeninger, der således tegner byerne i Samvirket.

På vegne af BBS

Jørgen Hammer